

SAVETOVANJE O IZGRADNJI KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA REPUBLIKA I AUTONOMNIH POKRAJINA NA NOVIM USTAVNIM REŠENJIMA

Jugoslovensko udruživanje za krivično pravo i kriminologiju organizovalo je od 22 — 24. januara 1976. godine u Budvi savetovanje posvećeno »Izgradnji krivičnog zakonodavstva republika i autonomnih pokrajina na novim ustavnim rešenjima«. Kako zbog aktuelnosti, tako i zbog važnosti problema koje treba rešavati, Savetovanju je prisustvovalo preko 600 stručnjaka iz cele zemlje, zaposlenih u pravosudnim organima, advokaturi, organima unutrašnjih poslova, naučnim ustanovama i sl.

Glavni referat Savetovanja bio je referat prof. Nikole SRZENIĆA: »Pred donošenjem prvih krivičnih zakona socijalističkih republika i socijalističkih autonomnih pokrajina«, a zatim su sledili referati po pojedinim grupama krivičnih dela, odnosno problemima, i to:

a) Komparativni prikaz rešenja sa analizom i komentarama za sledeće grupe krivičnih dela:

— protiv samoupravljanja, samoupravnih odnosa i odnosa u udruženom radu — Boro LIČENOSKI, zamenik Saveznog javnog tužioca;

— protiv privrede — dr Peter KOBE, profesor Pravnog fakulteta u Ljubljani;

— protiv službene dužnosti — dr Branko PETRIĆ, predsednik Vrhovnog suda Vojvodine;

— protiv imovine — dr Živko ZOBEC, sudija Vrhovnog suda Slovenije;

— protiv života i tela — Milenko RISTIĆ, sudija Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine i Tomislav CUCUROVIĆ, pokrajinski javni tužilac Kosova;

— protiv ugrožavanja sigurnosti ljudi i imovine — dr Zvonimir ŠEPAROVIC, profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu;

— protiv prava i sloboda građana — dr Dragoljub ATANACKOVIĆ, docent Pravnog fakulteta u Beogradu;

— protiv dostojanstva ličnosti i morala — mr Nikola MEMEDOVIC, zamenik okružnog javnog tužioca, Beograd;

b) *Obrada posebnih problema:*

— Odredbe o maloletnicima u krivičnom zakonodavstvu socijalističkih republika i autonomnih pokrajina — Slave PETROVSKI, sudija Vrhovnog suda Makedonije;

— Odredbe o sistemu, sadržini i izvršenju krivičnih sankcija u krivičnom zakonodavstvu — dr Vidak POPOVIĆ, savetnik saveznog sekretara za pravosuđe i organizaciju savezne uprave, i

— Osvrt na odredbe o značenju zakonskih izraza — mr Novak STANOJEVIĆ, zamenik javnog tužioca SR Srbije.

Savetovanje je otvorio predsednik Udruženja dr Dušan COTIĆ, pomoćnik saveznog sekretara za pravosuđe i organizaciju savezne uprave, a skup u ime Saveznog izvršnog veća pozdravio je Ivan FRANKO, savezni sekretar za pravosuđe i organizaciju savezne uprave. Prvog dana rad Savetovanja odvijao se u plenumu, dok se drugog dana radilo u dve paralelne sekcije. U prvoj sekciji razmatrane su teme vezane za zaštitu samoupravljanja, privrednog poslovanja i službene dužnosti, a u drugoj teme koje su pretežno bile vezane za zaštitu prava i sloboda kao i ličnost građana. Trećeg dana ponovo se sastao plenum gde su razmatrani rezultati Savetovanja i ujedno doneti konkretni zaključci.

Materijal sa savetovanja je dosta obiman. S toga ćemo u prikazivanju rada savetovanja izložiti samo neke probleme kojima su učesnici savetovanja poklonili najviše pažnje. Isto tako, prezentiraćemo i zaključke koji su doneti nakon završetka Savetovanja.

I

1. Savetovanje je počelo izlaganjem prof. Nikole SRZENTIĆA, glavnog referenta Savetovanja. Dosadašnji rad na izgradnji novog krivičnog zakonodavstva, kako je istakao prof. Srzentić, pokazuje da iako više u nas ne postoji jedinstveno zakonodavstvo u oblasti krivičnog prava, između svih krivičnopравnih odredaba postoji određena povezanost i uslovljenost, posebno u odnosu: savezni — republički odnosno pokrajinski krivični zakon. Sada je zakonodavna nadležnost republika i pokrajina proširena, ali federacija i dalje utvrđuje osnovna pravila opšteg dela krivičnog zakonodavstva. Međutim, pogrešno bi bilo shvatiti proširenje zakonodavne nadležnosti republika i autonomnih pokrajina u oblasti krivičnog zakonodavstva kao mehaničko prenošenje nadležnosti za određivanje pojedinih krivičnih dela. Osnovni je smisao ove ustavom utvrđene preraspodele nadležnosti samostalnost republika i autonomnih pokrajina u vođenju kriminalne politike u oblastima u kojima postoji njihova zakonodavna nadležnost. Međutim, iako je svaka republika odnosno autonomna pokrajina ovlašćena da u granicama ustava samostalno određuje zonu i meru represije, ne treba gubiti iz vida da se ovo određivanje represivnih mera vrši u okviru istog društvenog uređenja zasnovanog na istim idejno-političkim osnovama, tj. u uslovima socijalističkog samoupravnog uređenja SFRJ. U takvom uređenju krivično pravna zaštita osnovnih društvenih vrednosti ne može biti bitno različita, ni u obimu niti u meri, bez obzira da li tu zaštitu određuje jedna ili druga republika, odnosno autonomna pokrajina. Iz toga ne proizilazi zaključak o identičnosti svih krivičnopравnih odredaba koje donose republike odnosno autonomne pokrajine, ali je opravdano pretpostaviti da će sve te odredbe polaziti od osnova jedne zajedničke kriminalne politike koja odgovara zajedničkim potrebama.

Danas kada se nalazimo pred donošenjem prvih krivičnih zakona socijalističkih republika i autonomnih pokrajina, najosetljivije je svakako pitanje njihovog »ujednačavanja«. Rešenje tog pitanja, prema rečima prof. Srzentića, sastoji se u sledećem: a) polaziti od rešenja sadržanih u Krivičnom zakoniku; b) ta rešenja po potrebi precizirati, a menjati ako to zahtevaju potrebe prakse odnosno potrebe efikasnije borbe protiv kriminaliteta; c) u ovom momentu rešenja iz inostranog zakonodavstva i inostrane pravne teorije prihvatiti samo ako je izvesno da će ta rešenja odgovarati našim potrebama; i d) pri političkoj oceni osnovno je pitanje u kojoj su meri, na osnovu principa solidarnosti i uzajamnosti, republike odnosno pokrajine spremne na samoograničavanje svojih ovlašćenja, tj. u kojoj su meri spremne da svoje stavove van slučajeve specifičnosti društveno-ekonomskih prilika, utvrđuju u zavisnosti od stavova drugih republika odnosno autonomnih pokrajina.

Donošenjem saveznog i republičkog odnosno pokrajinskih krivičnih zakona, prema rečima prof. Srzentića, sprovodimo u život ustavnu koncepciju u podeljenoj nadležnosti u oblasti krivičnog prava i donosimo prve zakone socijalističkih republika i autonomnih pokrajina. Tom prilikom činimo i značajne sadržinske izmene i dopune postojećeg krivičnog zakonodavstva. I jedno i drugo je složen i odgovoran zadatak čije uspešno izvršenje zavisi od toga u kojoj meri novo krivično zakonodavstvo u SFRJ pruža realne mogućnosti za zaštitu naših socijalističkih samoupravnih odnosa i za primenu represije koja će odgovarati humanizmu i moralu našeg društva.

U plenumu su izložena još dva referata. Dr Vidak POPOVIĆ podneo je referat »Osvrt na odredbe o izvršenju krivičnih sankcija u republičkim i pokrajinskim krivičnim zakonima«. Ukazujući na neka nerešena pitanja koja treba regulisati, referent se naročito založio za izdvajanje odredaba o izvršenju krivičnih sankcija iz republičkih i pokrajinskih krivičnih zakona u posebne zakone o izvršenju krivičnih sankcija republika i autonomnih pokrajina.

Slave PETROVSKI govorio je o primeni vaspitnih mera i kažnjavanju maloletnih izvršioaca krivičnih dela prema nacrtu Saveznog krivičnog zakona i nacrtima krivičnih zakona SR Srbije, SR Bosne i Hercegovine, SR Makedonije i SAP Vojvodine. Iako su prema mišljenju referenta, svi nacrti pošli od opštih pravila o primeni vaspitnih mera i kažnjavanju maloletnika koja su sadržana u nacrtu Saveznog krivičnog zakona, ipak postoje znatne razlike u republičkim i pokrajinskim nacrtima krivičnog zakona i znatne neusaglašenosti sa opštim pravilima. Međutim, referent smatra da te razlike i neusaglašenosti nisu takve prirode da za period do koga treba da se donesu krivični zakoni ne mogu da se prevaziđu.

2. U okviru rada prve sekcije, zapažen je referat pod nazivom »Krivična dela povrede samoupravljanja, samoupravnih odnosa i odnosa u udruženom radu«, koga je podneo Boro LIČENOSKI. Sistematici krivičnih dela protiv samoupravljanja, samoupravnih odnosa i odnosa u udruženom radu, prema rečima referenta moramo posvetiti posebnu pažnju. Ako je samoupravljanje osnova našeg socijalističkog društva, moramo u krivičnom zakonu imati bar jednu posebnu glavu posvećenu krivičnim delima protiv samoupravljanja. Referent možda s pravom pri-

meću je da mi sada u našem Krivičnom zakoniku imamo posebne glave za krivična dela kojima se štite manje značajne individualne vrednosti, kao na primer, čast i ugled, a nemamo posebnu glavu za tako značajne opšte društvene vrednosti kakva su samoupravna prava.

Sadašnji nacrt Saveznog krivičnog zakona predviđa samo tri odnosno pet krivičnih dela u vezi napada na samoupravljanje, dok bi prema mišljenju autora samog Nacrta ostala materija zaštite samoupravnih odnosa trebala da spada u isključivu nadležnost republika i pokrajina.

Nakon ovakvog mišljenja autora sadašnjeg Nacrta, referent ipak postavlja pitanje gde su onda granice napada na »osnove« socijalističkog samoupravljanja i napada na »ostale« vrednosti samoupravljanja? Može li se to odvajati jedno od drugog ili su svi aspekti sa samoupravnih odnosa tesno i nerazdvojno povezani jedni sa drugim. Materija društveno-ekonomskih odnosa, sistema planiranja, materija zaključivanja i sprovođenja sporazuma i društvenih dogovora organski je neodvojiva od materije o organizovanosti udruženog rada, samoupravnih odnosa u udruženom radu i institucionalnog samoupravnog mehanizma. Da li se može reći da sprečavanje radnika da sami odlučuju o dohotku, o izdvajanju iz OUR-a i sl., znači samo napad na individualna prava radnika, a ne i (istovremeno, ako ne i prvenstveno) napad na osnove našeg samoupravnog sistema?

Otuda, ukoliko ustavnopravni razlozi ne dopuštaju mogućnost da se u Savezni krivični zakon predvidi posebna glava protiv samoupravljanja, referent je mišljenja da je potrebno da se republike i pokrajine dogovore da inkriminacije krivičnih dela protiv samoupravljanja, samoupravnih odnosa i odnosa u udruženom radu budu jedinstvene. Ovo tim pre što u pogledu samoupravljanja nema nikakvog razloga da se u jednoj republici krivično-pravna zaštita samoupravljanja reguliše na jedan način, a drugačije u drugoj republici i pokrajini.

3. Dr Branko PETRIĆ, govorio je o krivičnim delima protiv službene dužnosti. U svom referatu, dr Petrić je posebno ukazao na značaj određivanja pojmova »službenog« i »odgovornog« lica. Polazeći od potrebe efikasne zaštite svih odnosa u službi i radu neophodno je što preciznije odrediti pojmove »službenog« i »odgovornog« lica, jer će to omogućiti zakonito postupanje, jednak tretman svih građana i ujednačavanje sudske prakse, što nisu neznatni atributi. Jednakost građana, u odnosu na ove pojmove zahteva da svi krivični zakoni u Jugoslaviji na istovetan način odrede pojam »službenog« i »odgovornog« lica, jer je teško predpostaviti da se može prihvatiti raznorodno određivanje pojmova »službenog« i »odgovornog« lica u raznim krivičnim zakonima jer bi to očigledno značilo da radni ljudi i građani u raznim republikama ili pokrajinama nisu jednaki pred zakonom, odnosno da je negde njihova krivična odgovornost šira a negde uža.

Rešenje ujednačavanja sadržine pojmova »službenog« i »odgovornog« lica, prema mišljenju autora, najidealnije bi se moglo rešiti kad bi se u Saveznom krivičnom zakonu ovi pojmovi mogli odrediti pa bi kao takvi bili obavezni u odnosu na sve krivične zakone republika i pokrajina. Međutim, ujednačavanje sadržine pojmova »službenog« i »odgovornog« lica u Saveznom krivičnom zakonu nije moguće zbog toga što je u Saveznom krivičnom zakonu moguće dati samo one pojmove koji se od-

nose na posebni deo Saveznog krivičnog zakona. Međutim, Savezni krivični zakon ne sadrži sva ona krivična dela koja mogu da izvrše »službena« i »odgovorna« lica koja moraju da budu obuhvaćena ovim pojmovima u krivičnim zakonima republika i pokrajina. To znači, da se određivanje pojmova »službenog« i »odgovornog« lica mora prepustiti krivičnim zakonima republika odnosno pokrajina.

Pošto određivanje pojmova »službenog« i »odgovornog« lica treba da se izvrši u krivičnim zakonima republika i autonomnih pokrajina, to znači da se u republičkim odnosno pokrajinskim krivičnim zakonima mora obezbediti identičnost u određivanju ovih pojmova, kako bi svi građani bili pred zakonom jednaki.

Dajući uporedo pravni pregled radnih tekstova krivičnih zakona republika i pokrajine Vojvodine, referent konstatuje da u odnosu na krivična dela protiv službene dužnosti nema nekih bitnih razlika. U suštini svi nacrti krivičnih zakona republika i pokrajina pošli su od istih polaznih osnova, a izvesne modifikacije ne predstavljaju takve prepreke da bi bilo teškoća za maksimalno usaglašavanje, a time i ujednačavanje našeg krivičnog zakonodavstva.

U okviru rada prve sekcije, zapaženi su još i referati prof. dr KOBEA i Žice OSTOJE. Referat prof. dr Kobea bio je posvećen problematici krivičnih dela protiv privrede. Istakavši značaj krivičnih dela protiv privrede, referent se naročito založio da inkriminacije ovih dela budu što je moguće na jednom mestu, kako bi se obezbedila što efikasnija krivičnopravna zaštita. Žica Ostoja podneo je referat o krivičnim delima protiv društvene i privatne imovine u kome je nakon izvršene analize krivičnih dela protiv društvene i privatne imovine, konstatovao da nema bitnih razlika u nacrtima krivičnih zakona republika i autonomnih pokrajina.

4. Druga sekcija počela je rad sa izlaganjem Milenka RISTIĆA, koji je izložio krivična dela protiv života i tela prema nacrtima krivičnih zakona republika i pokrajina. Pošto je konstatovao da u ovoj glavi krivičnih dela, a prema nacrtima republičkih i pokrajinskih krivičnih zakona u osnovi nema značajnih razlika, referent je ipak dajući komparativnu analizu nacrtu republičkih i pokrajinskih krivičnih zakona ukazao na neke pojave različitih rešenja. Različita rešenja između samih nacrtu i u odnosu na odredbe Krivičnog zakonika pojavljuje se kod krivičnog dela teškog ubistva (čl. 135 st. 2 i 3 KZ), navođenja na samoubistvo, nedozvoljenog pobačaja, lake i teške telesne povrede, ugrožavanja opasnim oruđem pri tuči ili svađi, izlaganja opasnosti i napuštanja nemoćnog lica.

U određivanju okvira kazni za krivična dela protiv života i tela nacrti republičkih i pokrajinskih krivičnih zakona u odnosu na sadašnji Krivični zakonik, uglavnom ne sadrže znatnija odstupanja, a ni međusobno ne zauzimaju bitno različita rešenja. Kod najvećeg broja krivičnih dela protiv života i tela zadržane su u nacrtima odredbe o kaznama u rasponu koji postoji u važećem Krivičnom zakoniku.

5. Referat dr Dragoljuba ATANACKOVIĆA bio je posvećen krivičnim delima protiv slobode i prava građana. Za krivična dela protiv slobode i prava građana, u odnosu na sadašnji Krivični zakonik, u nacrtima republičkih i pokrajinskih krivičnih zakona predviđen je znatan broj izmena. Prema mišljenju referenta, najviše izmene su one koje se

odnose na sistematizaciju ovih krivičnih dela. Neki nacrti KZ (SR Makedonije, SR Slovenije i SAP Vojvodine) izdvojili su krivična dela protiv samoupravljanja u posebnu glavu. U drugim nacrtima ovo izdvajanje nije izvršeno — tako da se krivična dela protiv samoupravljanja nalaze u glavi krivičnih dela protiv slobode i prava građana.

Za izdvajanje krivičnih dela protiv samoupravljanja u posebnu glavu, prema mišljenju autora, govore mnogi principijelni razlozi. Najvažniji razlog leži svakako u značaju samoupravljanja za naše društvo. Socijalistički društveni odnosi u našoj zemlji zasnovani su na samoupravljanju radnih ljudi. To je istaknuto na prvom mestu Osnovnih načela Uvodnog dela Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.. Iz ove ustavne odredbe takođe proizilazi da je ostvarenje i obezbeđenje zaštite socijalističkog samoupravnog sistema osnovni zadatak i funkcija SFRJ kao zajednice slobodnih i ravnopravnih naroda i narodnosti koji su se ujedinili u socijalističku federativnu zajednicu radnih ljudi.

Budući da je zaštita samoupravnog socijalističkog sistema osnovna funkcija i zadatak SFRJ — nesumnjivo je da ta zaštita i u krivičnom zakonodavstvu Jugoslavije treba na jedan poseban način da bude istaknuta i podvučena. Radi se o samoupravljanju kao fundamentalnoj vrednosti jugoslovenskog društva. Nesumnjivo je onda da ta vrednost treba da nađe svoje samostalno i posebno mesto u sistemu vrednosti kojima se pruža krivično pravna zaštita. Prema tome, zaštita samoupravnih društvenih odnosa ne znači samo zaštitu slobode i prava građana, nego znači i zaštitu takvog društvenog i državnog uređenja naše zemlje koja predstavlja specifičnu istorijsku tekovinu naše radničke klase, izvojevanu u borbi za ostvarenje ideja socijalizma. S toga, pružanje posebne krivično pravne zaštite samoupravnih odnosima, predstavlja i istorijski zadatak naše socijalističke društvene zajednice. Zbog toga je, prema mišljenju referenta, celishodno da zaštita samoupravljanja u jugoslovenskom krivičnom zakonodavstvu dobije ne samo posebno, već i ključno mesto.

Druga vrsta izmena u odnosu na sadašnji Krivični zakonik sastoji se u predviđanju novih inkriminacija. Idući po redosledu kako su se javile u sistemu do sada postojećih inkriminacija, ove inkriminacije su sledeće: otmica lica (čl. 75a Nacrta KZ SR Slovenije), grubo ponašanje (čl. 74 Nacrta KZ SR Makedonije, čl. 77 Nacrta KZ SR Slovenije), zlostava (čl. Nacrta KZ SR Srbije), neovlašćeno prisluškivanje i tonsko snimanje (čl. 79 Nacrta KZ SR Slovenije, čl. 69 Nacrta KZ SR Srbije, čl. 69 Nacrta KZ SAP Vojvodine), neovlašćeno slikanje (čl. 79 Nacrta KZ SR Makedonije), neovlašćeno fotografisanje (čl. 80 Nacrta KZ SR Slovenije, čl. 70 Nacrta KZ SR Srbije i čl. 70 Nacrta KZ SAP Vojvodine), sprečavanje prava inicijative (čl. 72 Nacrta KZ SR Bosne i Hercegovine), sprečavanje inicijative (čl. 29 Nacrta KZ SR Crne Gore), sprečavanje prava na inicijativu (čl. 83 Nacrta KZ SR Makedonije), sprečavanje prava inicijative (čl. 86 Nacrta KZ SR Slovenije), zloupotreba prava glasa (čl. 27 Nacrta KZ SR Crne Gore), zloupotreba izbornog prava (čl. 27 Nacrta KZ SR Hrvatske), zloupotreba izbornog prava (čl. 27 Nacrta KZ SR Hrvatske), zloupotreba prava na glas (čl. 89 Nacrta KZ SR Makedonije), zloupotreba biračkog prava (čl. 90 Nacrta KZ SR Slovenije, čl. 80 Na-

crta KZ SR Srbije, čl. 82 Nacrta KZ SAP Vojvodine), povreda tajnosti glasanja (čl. 28 Nacrta KZ SR Hrvatske, čl. 91 Nacrta KZ SR Makedonije, čl. 94 Nacrta KZ SR Slovenije, čl. 84 Nacrta KZ SR Srbije i čl. 86 Nacrta KZ SAP Vojvodine), uništenje izbornih dokumenata (čl. 29 Nacrta KZ SR Hrvatske), uništavanje izbornih isprava (čl. 87 Nacrta KZ SR Makedonije), uništavanje izbornih dokumenata (čl. 92 Nacrta KZ SR Slovenije, čl. 82 Nacrta KZ SR Srbije i čl. 84 Nacrta KZ SAP Vojvodine), izborna prevara (čl. 30 Nacrta KZ SR Hrvatske), izmena rezultata izbora i glasanja (čl. 92 Nacrta KZ SR Makedonije), falsifikovanje rezultata izbora i glasanja (čl. 93 Nacrta KZ SR Slovenije, čl. 83 Nacrta KZ SR Srbije, čl. 85 Nacrta KZ SAP Vojvodine), ometanje odvijanja izbora (čl. 31 Nacrta KZ SR Hrvatske), ugrožavanje i sprečavanje izbora (čl. 90 Nacrta KZ SR Makedonije), pozivanje na odgovornost zbog glasanja (čl. 88 Nacrta KZ SR Makedonije), povreda slobode opredeljenja (čl. 91 Nacrta KZ SR Slovenije, čl. 81 Nacrta KZ SR Srbije) i povreda slobode opredeljenja birača (čl. 83 Nacrta KZ SAP Vojvodine).

Najzad, broj inkriminacija sadašnjeg Krivičnog zakonika, koje nisu predviđene u glavi krivičnih dela protiv slobode i prava građana, vrlo je mali. Radi se o sledećim inkriminacijama: čl. 152 KZ — iznudiavanje iskaza (Nacrt KZ SR Slovenije), čl. 152 KZ — zlostava zloupotrebom službenog položaja ili ovlašćenja (Nacrt KZ SR Slovenije), čl. 158 KZ — sprečavanje i ometanje javnog skupa (Nacrt KZ SR Makedonije i Nacrt KZ SR Slovenije), čl. 162 KZ — sprečavanje štampanja i rasturanja štampanih stvari (Nacrt SR Makedonije i Nacrt KZ SR Slovenije), čl. 164 KZ — povreda pronalazačkog prava (svi nacrti, osim KZ SAP Vojvodine).

U okviru rada druge sekcije, izložili su svoje referate još i prof. dr Zvonimir ŠEPAROVIC i mr Nikola MEMEDOVIĆ. Dr Zvonimir Šeparović podneo je referat o krivičnim delima ugrožavanja, zalažući se naročito pri tome za izdvajanje iz sadašnje XXI saobraćajna krivična dela, s tim da se uz ova dela nadovežu i krivična dela protiv zdravlja ljudi zbog njihove srodnosti i povezanosti. Mr Nikoia Memedović, izložio je o krivičnim delima protiv dostojanstva ličnosti i morala, uz osvrt na neka rešenja data u nacrtima krivičnih zakona socijalističkih republika i autonomnih pokrajina.

II

Na kraju, posle postavljanja izvesnih konstatacija i prihvatanja nekih predloga i sugestija, učesnici Savetovanja doneli su sledeće zaključke:

1. U daljoj fazi rada na krivičnom zakonodavstvu socijalističkih republika i autonomnih pokrajina treba obezbediti još tešnju i neposredniju saradnju kako stručnih tako i društveno — političkih činilaca koji su angažovani na složenom i odgovornom zadatku izgradnje krivičnog zakonodavstva na novim ustavnim rešenjima.

2. Učesnici Savetovanja smatraju da bi, imajući u vidu jedinstvo ideoloških, društveno — političkih i ekonomskih interesa, solidarnosti socijalističkih republika i autonomnih pokrajina, kao i naroda i narodnosti koji sačinjavaju našu zajednicu, trebalo nastojati da se razlike

koje se sada javljaju u radnim tekstovima krivičnih zakona republika i autonomnih pokrajina, svedu na najmanju moguću i zaista neophodnu meru, što treba procenjivati ne samo sa stanovišta stručnih, već, pre svega, društveno-političkih kriterijuma koristeći iskustva i rezultate postignute na planu usaglašavanja stavova, dogovaranja i sporazumevanja koje je toliko prisutno i tako karakteristično za naše socijalističko i samoupravno društvo.

3. Ocenjeno je, da su u vezi sa radom na krivičnim zakonima socijalističkih republika i autonomnih pokrajina, za koji se odaje priznanje u pogledu društveno — političkog prilaza kao stručne i sadržinske obrade, još uvek prisutne određene dileme po nizu pitanja, među kojima u pogledu razgraničenja nadležnosti federacije, republika i autonomnih pokrajina u pojedinim oblastima, posebno kada se radi o krivično pravnoj zaštiti samoupravnih odnosa i odnosa u udruženom radu, kao i drugih odnosa, naročito onih koje u svojim osnovama i sa stanovišta interesa cele zemlje uređuje federaciju, ali čije se ostvarenje obezbeđuje u socijalističkim republikama i autonomnim pokrajinama. Ta pitanja treba, s obzirom na fazu u kojoj se nalazi izrada Saveznog krivičnog zakona, prioritetno rešiti.

4. Istknuto je dalje da u propisivanju kazni, tj. u vezi sa određivanjem kaznenih okvira za pojedine kategorije krivičnih dela nije bilo dovoljno sistema i da su zapaženi različiti prilazi u pogledu obima i oštine represije, što može imati dalekosežniji značaj u vezi sa ustavnim principom jednakosti građana i izazvati značaj u vezi sa ustavnim principom jednakosti građana i izazvati značajnije posledice na planu primene ne samo instituta sadržanih u krivičnom zakonodavstvu, već i u raznim ograničenjima, koja se javljaju kao posledice krivičnih osuda.

Dosadašnji rezultati postignuti u pripremi krivičnog zakonodavstva socijalističkih republika i autonomnih pokrajina, koji su sadržani u radnim nacrtima posmatrani u svetlu postojećih razlika, konkretnih primedbi i sugestija za poboljšanje određenih formulacija, predpostavljaju bez obzira na konstatovane različitosti rešenja i mogućnosti da se izaberu od više najoptimalnija rešenja.

5. Posebnu pažnju u tom procesu usaglašavanja koji predstavlja obiman, hitan i složen zadatak, zahtevaju naročito one grupe krivičnih dela, odnosno ona pojedina dela, koja se najčešće javljaju u praksi, a posebno ona koja su predmet paralelnog regulisanja od strane federacije, socijalističkih republika i autonomnih pokrajina, što bi zahtevalo da se za ovu grupu krivičnih dela usaglašavanje izvrši, kao što su posebno dela protiv službene dužnosti koje sadrže zakoni koji se donose kako u federaciji, tako i u republikama i autonomnim pokrajinama.